

5.26. BỆNH LÝ VÕNG MẠC TĂNG HUYẾT ÁP

1. Triệu chứng lâm sàng

1.1 Cơ năng:

- Thường không có triệu chứng
- Có thể có giảm thị lực

1.2 Thực thể:

- Mạch máu võng mạc co nhỏ toả lan hoặc khu trú, đa số ở cả 2 mắt
- Khác:
 - + THA mạn tính: những biến đổi ở chỗ bắt chéo động- tĩnh mạch, xơ cứng mạch máu võng mạc (hình ảnh sợi dây đồng hoặc sợi dây bạc), xuất tiết dạng bông, xuất huyết hình ngọn lửa, các phình động mạch, tắc động mạch hoặc tĩnh mạch võng mạc. Có thể có biến chứng tân mạch võng mạc.
 - + THA cấp tính: xuất tiết cứng hình “ sao hoàng điểm ”, phù võng mạc, xuất tiết dạng bông, xuất huyết hình ngọn lửa, phù đĩa thị. Đôi khi có bong võng mạc thanh dịch hoặc xuất huyết dịch kính. Các vùng teo hắc-võng mạc khu trú (do nhồi máu hắc mạc cũ) là dấu hiệu của cơn THA cấp tính trước đây.

2. Phân độ/ phân loại bệnh lý

Phân độ của Keith-Wagener-Baker

Độ	Lâm sàng
I	Co nhỏ động mạch lan tỏa nhẹ
II	Co nhỏ khu trú rõ rệt và bắt chéo động – tĩnh mạch (dây đồng+dây bạc)
III	Độ II + xuất huyết võng mạc, xuất tiết cứng, xuất tiết bông
IV	Độ III + phù đĩa thị

3. Tiêu chuẩn chẩn đoán (không)

4. Nguyên nhân

- THA nguyên phát: không rõ nguyên nhân
- THA thứ phát: tiền sản giật/sản giật, u tế bào ưa crom, bệnh thận, bệnh tuyến thượng thận, hẹp động mạch chủ

5. Chẩn đoán phân biệt

- Bệnh VMĐTĐ: XH thường dạng chấm- vết, có vi phình mạch
- Tắc tĩnh mạch trung tâm hoặc tắc nhánh tĩnh mạch võng mạc: nhiều xuất huyết, thường ở 1 mắt, tĩnh mạch giãn và ngoằn ngoèo

- Hội chứng thiếu máu nhãn cầu: chủ yếu xuất huyết, không có biến đổi động mạch rõ ràng

6. Cận lâm sàng

- OCT: Giúp phát hiện và đánh giá mức độ phù hoàng điểm trong những giai đoạn nặng

7. Chỉ định nhập viện

- Chỉ định điều trị ngoại trú : Chủ yếu là theo dõi, không có điều trị đặc hiệu tại mắt
- Chỉ định điều trị nội trú (không)

8. Điều trị

- Nội khoa : Điều trị bệnh tăng huyết áp
- Phẫu thuật (không)

9. Theo dõi

Ban đầu 2-3 tháng / lần. Sau đó 6-12 tháng/ lần

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. The Wills Eye Manual, ấn bản lần thứ 7, năm 2017.

